

Uppsala sn, L 480 Skånella kyrka, L 340 Kungsberga, Färentuna sn, D I: 71 Dalby, Vekholms sn. Förleden kan givetvis vara *Vi-* eller *Vig-*. Ett fåtal bärare av namnet äro kända från medeltida urkunder, bland dem Upplandslagmannen Viger spå, »heden i hednisk tid». Namnet *Végeirr* finnes även i Norge och på Island, men är icke särdeles vanligt.

För uttrycket *byggj Arby* (eller *byggj i Arby*) jfr Sö 195 **byki brusaiki**, Sö 208 **buki : i frayslutum**, Sö 312 **byki : nesby**. Medeltida belägg av ortnamnet Årby: *jñ arby* 1331 *SD* 4, s. 242 (orig.), *i Arby* (2 ggr), *vppa Aalby*, *om Aarby* 1409 *SDns* 2, s. 139, 140 (orig.), *j Aarby* $\frac{7}{3}$ 1462, $\frac{18}{3}$ 1464, $\frac{19}{6}$ 1466, $\frac{3}{11}$ 1491.

Årby-stenen är en av de tre av Balle signerade ristningarna i Södermanland. Alla befinna de sig på Selaön. De båda andra äro Sö 203 och Sö 210.

215. Sorunda kyrka, Sotholms hd.

Pl. 2: B 679.

Litteratur: B 679, L 835. J. Bureus, *Fa* 10:2 (bl. 85, teckning), *Fa* 6:1 n:r 220 (s. 91), *Fa* 5 (bl. 142); *Ransakningarna* 1667—84; R. Dybeck, *Svenska runurkunder* 1, s. 18 not; G. Upmark, *Sotholms härad* 4, s. 19.

Avbildningar: Bureus a. a., *F f* 6 (kopparstick); P. Helgonius (i *Peringskiölds Monumenta Sudermanniae* och B 679).

Runstenen omtalas av Bureus och i *Ransakningarna* som liggande i Sorunda kyrkodörr. Teckningen i *Fa* 10:2 visar, att båda ändarna varit inkilade under dörrmurarna, varigenom övre delen av inskriften varit dold. Senare (efter 1685) har den tydligen blivit uttagen; på Helgonius' träsnitt är den helt frilagd. Upptill t. h. är ett stycke avslaget. Platsen anges fortfarande som »Sorunda kyrkedör». — Enligt Dybeck (1855) är stenen »för få år sedan lagd under kyrkogolfvet». Den är sålunda för närvarande oåtkomlig men torde i en framtid åter komma i dagen.

Inskriften enligt 1600-talsteckningarna:

+ **rolfr : auk suain : raistu : stain : at : fraustain** [omkr. 10 runor] **auk : at : kunulf : brupur . sin :**
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55
amuti : hiuk : run || ar
 60 65

Rolfr ok Svæinn ræistu stæin at Frøystæin ok at Gunnulf, broður sinn. Amundi hiogg runar.

»Rolv och Sven reste stenen efter Frösten och efter Gunnulv, sin broder. Amunde högg runorna.»

Fa 10:2 har 20—24 **stain**, 56—60 **muti**, 65—69 **runar**; B 679 **stnin**, **amuti**, **runai**. De båda sista runorna ha ej fått plats inom drakslingan; den sista runan står på korsfoten, den näst sista på rundjurets hals.

Rolfr synes ha varit ett under vikingatiden i Sverige sällsynt namn. Inskrifterna ha endast få, spridda belägg: ytterligare ett i Södermanland (Sö 367), ett i Småland (L 1251), tre i Östergötland (Ög 42, 149, 180), tre i Uppland (L 666, 730, 784). Även *Gunnulfr* är ovanligt; det förekommer även på Sö 108 och dessutom i en småländsk (L 1209) och en uppländsk inskrift (L 202). Om namnet *Frøystæinn* se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 75, om *Amundi* se Sö 333.

Ristaren *Amundi* är nämnd även å Sö 233, 268 och 271.

Sorunda kyrka.

I *Ransakningarna* finnes följande uppgift om »runska» inskrifter över dörrarna i högkoret: »Item en hoop runska skrifven öfver dörarna uti kyrkia i höghkooret. Noch en Runsteen ligger i kyrkiodören» (= Sö 215).